

פרוטוקול מס. 40/א' 737

מישיבת ועדת החוקה חוק ומשפט, שהתקיימה ביום ב',
ב' בתמוז תשס"ז - 11 ביוני 1956, בשעה 12.00

ש.ה.

הנוכחים

חברי הוועדה:
נ. ניר - היו"ר
ב. אזניה
ע. איכילוב
מ. בגין
ז. ורהפטיג
י. ישעיהו
ב. לוקר
י. רוזנברג
י. שופמן

שר המשפטים פ. רוזן
מוזמנים: ד"ר ידין - המשנה ליועץ המשפטי

ס ד ר - ה י ו ם

המשך הדיון בחוק לתיקון פקודת הנזיקים האזרחיים.

היו"ר נ. ניר: אני פותח את הישיבה.

קבלתי שתי פניות, האחת של עורך דין המטפל במקרה מסויים (מכתב מס' 4905 מיום 14.5.56 תיק מס' 171) והשניה מטעם האיגוד הישראלי של חברות לביטוח (מכתב מס' 5131 מיום 31.5.56 תיק כנ"ל) בהם אנו מתבקשים להחיש את הדיון בחוק לתיקון פקודת הנזיקים משום הסיבוכים הקשים הנגרמים על ידי דיון ממושך.

ב. אזניה: אני מתנגד באופן עקרוני לפניות לזרוע הטיפול דוקא בחוקים מטובכים, משום שישנם מעוניינים בכך.

ס ע י ף 3

ד"ר ידין: לא ראינו צורך לקבוע בנוסח החדש של סעיף 68 כי הוראות סעיף זה לא יחולו על סעיף 14, הן לפי הנסיון המשפטי שלנו וכן לפי הנסיון האנגלי. החובע יכול חמיד למנוע החיישנות תביעתו גם אם הנחבע מת, על ידי כך שהוא מגיש את התביעה נגד אחד היורשים או שהוא מבקש מינוי מנהל זמני לעזבוין ולפיכך לא יהיה תלוי בהוצאת תעודת ירושה על ידי היורשים. סעיף 68 היה מכוון לתת פתרון למקרים שבהם יש קשיים מיוחדים בהגשת התביעה. הוא לא דאג למקרה שהנחבע מת, מתוך ידיעה שבמקרה כזה יש פתרונו אחריים.

ז. ורהפטיג:
אני חושב כי צריך למחוק את הסעיף 14, כי אם לא עברה תקופת ההתיישנות הרגילה אין סיבה לפטור את היורשים מן החובה לשאת בתשלום הנזיקים.

ד"ר ידין:
כוונתו של המחוקק היתה להגן על ידי טעיף 14 על היורשים. הועדה צריכה להחליט אם היא מטכימו לענין מבחינה עקרונית.

ב. אזניה:
אני חושב כי מטעמים של בטחון היורשים יש מקום להגנה מיוחדת על עזבונו. לפיכך אני מציע לקבוע התיישנות של שנה וחצי לאחר הוצאת תעודת הירושה, אך במסגרת ההתיישנות הכללית.

צ'ורף נ. ניר:
לפי דעתי אין היורשים זכאים לזכות שלא היתה למוריש. אך אם בכל זאת רוצים להקל עליהם, אני מוכן להטכים לתקופה של שנתיים, אך לא מיום הוצאת תעודת הירושה אלא מיום פטירתו.

י. רוזנברג:
אני חושב כי אין להכביד על הניזוק יותר משום שהמזיק מת.

ד"ר ידין:
לפי דעה זו צריך למחוק את הסעיף הקטן 14(3) כולו.

הוחלט לנטח את טעיף 1 כדלקמן:

"בטעיף 14 לפקודת הנזיקים האזרחיים, 1944 יימחק סעיף קטן (3)."

הסתייגות: חבר הכנסת אזניה מציע להשאיר את הסעיף כהצעת הממשלה, תוך הארכת התקופה מששה חדשים לשנה וחצי.

סעיף 2 - נח ק ב ל

ז. ורהפטיג:
בסעיף 3 אני מציע לכתוב "תוך שש שנים" במקום "תוך שלוש שנים". כוונתי להאריך את תקופת ההתיישנות ככל האפשר, והצעתי שש שנים משום שלפי המסורת שלנו השנה השביעית היא שנת שמיטה.

מ. בגין:
אני גם כן בעד הארכה, אך אני מסתפק בארבע שנים.

ב. אזניה:
בדרך כלל יש בטענת התיישנות משום אי-הגינות וזה כקנס על המתרשלים בהגשת תביעה. בנזיקים יש לזה הצדקה כי אין להניח שאחרי תקופה ממושכת תהיינה העדויות מבוססות. הנסיון הוכיח כנראה שאפשר להאריך משנתיים לשלוש, ואני מציע שלא לקבל בחפזון החלטה לשנות את הצעת הממשלה המחבטת וצאי על שקול רב.

י. שופמן:
דוקא בענין זה יש מקום לתקופה ממושכת יותר, כי בדרך כלל הכוונה לתאונות דרכים. מצד אחד לא תמיד ידוע לפפגס כי יש ביכלתו להגיש תביעה לפצויים, ומאידך אין אפשרות להגיש תביעת נזיקין עד שמסתיימת חקירת המשטרה ולפעמים עורכת המשטרה אף תביעה פלילית מצדה היא. אני חושב כי נוכל להתאחד סביב ההצעה של ארבע שנים.

היו"ר נ. ניר:
לנימוק זה אפשר להוסיף כי הארכת תקופת
ההתיישנות תתקבל בעין יפה גם על ידי השופטים,
המתנגדים בדרך כלל לטענת התיישנות בעיקר מצד הממשלה.

י. רוזנברג:
אין לחשוש שהחובע ימשוך את העניין במתכוון
אם תקופת ההתיישנות ארוכה יותר, כי הלא חובת
הראיה עליו ותקופה ממושכת מקשה עליו בעיקר. אני חושב שבמקרים אלה
יכולים להיות יותר נמוקים מוצדקים לתקופת התיישנות ממושכת מאשר לגבי
חובות, למשל, שם אין עכוב מיוחד להגשת תביעה. אני חושב לכן כי מי
שמסכים לארבע שנים יכול להסכים גם לשבע שנים.

ד"ר ידין:
ההצעה להאריך את התקופה משנתיים לשש שנים
באה מתוך הנסיון שהורה כי רצוי להגדיל את
התקופה במידה ידועה. אין הבדל גדול בין שלש שנים לארבע שנים, אך לדעתי
יש בקפיצה משנתיים לשש שנים משום הגזמה.

הוחלט לכתוב בסעיף 68 במקום "תוך שלוש שנים" - "תוך ארבע שנים".

הסתייגות: חברי הכנסת ורהפטיג ורוזנברג מציעים
לכתוב "תוך שש שנים".

סעיף 68 א' - נ ת ק ב ל

סעיף 68 ב' - נ ת ק ב ל

ב. אזניה:
אני חושב כי אם הנזק נמשך, לפי סעיף 68 (ג)
צריכה תקופת ההתיישנות להתחיל מן היום בו
נפסק הנזק.

שר המשפטים פ. רוזן:
כפי שאמרתי גם מעל במת הכנסת, אני חושב שמר אזניה צו

י. שופמן:
אני מציע לא להשאיר זאת לדיסקרציה של בתי המשפט,
אלא לכתוב "אך אם לא נראו תוצאות הנזק אלא
כעבור שנתיים מיום אירועו, יוארך מועד הגשת התביעה תקופה נוספת..."

שר המשפטים פ. רוזן:
בענין זה יכולים להיות הרבה מאד מקרי-גבול ואין
לקבוע הארכת אוטומטית.

פ. בגין:
הכוונה היא שאם נראו תוצאות המעשה לאחר שעברה
תקופת ההתיישנות הרגילה (ארבע שנים), כפי שקבענו
בתחילת הסעיף) תהיה אפשרית הגשת תביעה. אני מציע לקבוע כי המועד יוארך
אם התוצאות נתגלו +++++ כאבור יותר מארבע שנים. כן צריך לקבוע כי
התקופה תתחיל ביום בו נראה הנזק ולא ביום אירועו.

י. רוזנברג:
אני חושב כי תקופה של ארבע שנים אינה מספקת.
אם נאריך את התקופה באופן כללי לשש שנים, לא
יהיה צורך בהוראה מיוחדת כאן. אני מציע לנציגי משרד המשפטים לשקול
שוב את ההצעה הזאת.

הישיבה ננעלה בשעה 13.15